

КӨЛЛИЯТ ЖИТӘКЧЕЛӘРЕ ТУРЫНДА БИОГРАФИК БЕЛЕШМӘ

- **Рәхмәтуллин Хәлил Фәхри улы**
(1930-1932 нче еллар)

Агропедтехникумның язмышы ышанычлы кулларга элэгә. Беренче укытучылар – сәләтле, ижади, үз эшенә тугъры, тормыш һәм укыту тәҗрибәсенә ия булган, жаваплы һәм зыялы кешеләр була. 1932 нче елда агротехникум элеккеге 4 сыйныфлы шәһәр приход училищесында нигезләнә. Бу училище революциягә кадәр бөтен дөньяга танылган җырчы Ф.И. Шаляпинның укуы белән данлыклы.

- **Гайсин Ләбиб Хөсәен улы**
(1932 -1938 нче еллар)

Республикада танылган педагог һәм оештыручы. 1935 нче ел Арча педагогика техникумы өчен истәлекле ел була. РСФСР ның Мәгариф халык комиссары А.С. Бубнов техникумга килә һәм матди һәм укыту-методик яктан тәэмин итү өчен күп эш башкара. Техникум китапханәсенә 80 мең сәнгать әдәбияты дәрәҗәгә сатып алына. Ашханә, тулай торак төзелә башлый. 1937 нче елда уку йортының исеме үзгәрә – Арча педагогия училищесы исеме ала.

30 нчы елларда училище житәкчеләге еш үзгәрә торган. Л.Х. Гайсиннан соң директор вазифасын башкаручылар:

- **Яфаев Г.С.**
(1938 нче ел)
- **Розаков М.Г.**
(1938-1940 нчы еллар)

Авыр сугыш елларында училищени житәкләгән директорлар:

- Гафаров Ш.Г. –1940-1941 еллар
- Фарукшин – 1941 ел
- Апазов – 1942 ел
- Мансуров – 1942 ел
- Московкин А.Ф. – 1942-1943 еллар
- Багаутдинов – 1943 ел
- Абдуллин – 1943 ел
- Гайсин Л.Г. – 1943-1944 еллар
- Искәндәров Х.Ф. – 1944-1946 еллар
- Гафаров Ш.Г. – 1946-1947 еллар
- Табаров З.Н. – 1947-1950 еллар

- **Тупеев А.Х.**

(1950- 1957 нче еллар)

Республикада танылган халык мәгарифен оештыручы һәм халык мәгарифе учреждениеләре житәкчесе.

Бу елларда укытучылар әзерләү системасының төп компоненты булып педагогик практика тора. Педучилищениң үз башлангыч мәктәбе барлыкка килә, мәктәп шартларында укыту-методик лаборатория булдырыла.

- **Насыров Гата Сиражетдин улы**

(1957-1960 нчы еллар)

Тәҗрибәле педагог һәм житәкче. Үзенә, укытучыларга һәм укучыларга таләпчән.

1958-1961 нче елларда педагогия училищесының бинасы төзекләндерелә һәм реконструкцияләнә. Төп бинага кирпечтән эшләнгән ике этажлы яңа укыту корпусы корыла. Шулай ук яңа спорт залы, берничә сыйныф бүлмәсе салына. Китапханә фонды рус һәм чит илләр әдәбиятының классик әсәрләре белән тулыландырыла.

- **Блинов Гафур Әбүбәкир улы**

(1960-1963 нчы еллар)

Укыту-тәрбия процессы камилләштерелә һәм материалъ техник база ныгытыла.

Илдә хәлнең яхшыруы нәтижәсендә яңа мәктәпләр ачыла, Арча педучилищесында башлангыч сыйныф укытучылары әзерләү буенча тугыз айлык курслар ачыла. Яңа укыту планнары, методик ярдәмлекләр төзелә. Башлангыч сыйныф укытучыларын чыгару арта.

Гафур Әбүбәкир улы – педагогика фәннәре кандидаты, 1972-1992 нче еллар. В.Г. Короленко исемендәге Глазов пединститутында 1972-1992 нче елларда эшли.

1981-1989 елларда читтән торып уку бүлегенең проректоры. Н.К. Крупская медале, «Халык мәгарифе отличнигы» билгесе белән бүләкләнә.

1973-1981 елларда педагогика һәм башлангыч укыту методикасы кафедрасы мөдире.

- **Ибраһимов Мөнәвир Гәрәй улы**

(1963 – 1981 нче еллар)

1963 нче елдан башлап 18 ел дәвамында Мөнәвир Гәрәй улы Арча педагогия училищесын житәкли.

Ул хезмәт эшчәнлеген гади укытучыдан башлай, Бөек Ватан сугышын үтә, КПСС РК сәркатип булып эшли. Эшлекле һәм таләпчән булу белән беррәттән, укучылар һәм укытучылар арасында авторитетны тиз яулай.

Нәкъ менә шушы елларда М.Г. Ибраһимов житәкчелегендә педагогик коллективның ижади формалашуы башлана. Бу чорда училищениң стабильлеккә күчүе, нәтижелелек сыйфатының үсүе күзәтелә. Чыгарылыш студентлары уку йортына укытучы булып кайта башлый. 70 нче еллар ахырында училищениң ныклы материал-техник базасы барлыкка килә. Бу дәресләрне һәм дәрестән тыш эшчәнлекне югары дәрәжәдә үткәргә мөмкинлек бирә.

М.Г. Ибраһимовның житәкчелеге астында, педагогик коллективның ижади эзләнү һәм камилләшү стили республика һәм аның чикләрендә дә таныла.

- **Сәгъдеев Илдус Абдрахман улы**
(1981-2002 нче еллар)

Сәгъдеев Илдус Абдрахман улы – РФ мәгариф отличнигы. ТР ның атказанган укытучысы. Арча районының Мактаулы гражданы, «Мәгарифтәге казанышлары өчен» күкрәк билгесе белән бүләкләнә.

80-90 нчы елларда педучилищениң матди-техник базасы яңартылды һәм ныгыды: яңа өч катлы уку бинасы, 370 урынга исәпләнгән өч катлы студентлар өчен тулай торак, укытучылар өчен коттедж тибындагы 18 фатир, чаңгы базасы, яңа спорт залы, теплица төзелде.

1985 нче елда педучилище яңа бинага күчә, 1992 елда колледж статусы ала һәм КДПУ һәм ТДГГИ ның укыту-методик структур бүлекчәсенә эверелә.

1992 нче ел – педучилищени Арча педагогия көллиятенә үзгәртеп кору елы. 2000 нче ел Арча педагогия көллиятенә 70 еллыгы һәм «Әлифба» музей ачылу белән бәйле.

Коллектив Татарстан Республикасы Президенты М.Ш. Шәймиевның Мактау грамотасы белән бүләкләнде.

- **Гарипов Шәфиғулла Зәйнулла улы**
(2002-2005 нче еллар)

Аның житәкчелеге астында Арча педагогия көллияте фәнни эксперимент һәм инновацион үсеш режимында уңышлы гына эшли. Үз эшенә җаваплы каравы, үз-үзенә һәм башка укытучыларга карата таләпчәнлегә, гаделлегә һәм армас-талмас ижади эзләнүчәнлегә аны тагын бер кат чын житәкче буларак бәяли. Кыска гына вакыт эчендә көллиятнең матди-техник һәм укыту-методик ягын ныгыту буенча Шәфиғулла Зәйнулла улы тарафыннан бик зур хезмәт куелган: икенче компьютер классын, чит тел кабинетларын жиһазландыру, шулай ук кирәкле техник чаралар булдыру.

- **Габдрахманов Наил Газиз улы**
(2005-2012 нче еллар)

ТР атказанган укытучысы, халык мәгарифе отличнигы, "Мәдәният өлкәсендәге казанышлары өчен" күкрәк билгесе һәм «Казанның 1000 еллыгы истәлегенә» медаль белән бүләкләнә.

Ул житэкчелек иткэн чорда Г. Тукай исемендэге Арча педагогия көллияте милли мәгарифне үстерүдэге казанышлары өчен К. Насыйри исемендэге премия лауреаты, Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән Министрлыгы грантлары икенче Республика конкурсында жиңүләр яулады.

- **Сафина Эльмира Назих кызы**

(2012-2013 нче еллар)

РФ нең гомуми белем бирүнең мактаулы хезмәткәре, 2012 нче елдан алып 2013 нче елга кадәр педагогия көллияте директоры булып эшли. Аның эшләрү дәверендә бинаны капитал ремонтлау, барлык уку кабинетларын яңадан рәсмиләштерү һәм жиһазлау эшләре башланды. Кадрлар белән эшләрүгә зур игътибар бирелде.

- **Гарипова Гөлнара Фидаил кызы**

(2013 нче елдан башлап)

Эрудицияле, югары квалификацияле педагог, оста житэкче; аның эшчәнлегенә нигезе булып кешеләр белән аралаша белү, һәр кешедә шәхесне күрү, эшкәтугърылыклы, жаваплы булу тора.

Ул эшлэгән елларда педагогик көллияткә һәм тулай торакка капитал ремонт ясалу төгәлләнде, территория чәчәк бакчасына әверелде, уку йорты милли кадрлар әзерләрү үзәгенә әйләнде, милли мәгарифне үстерү үзәге каршындагы гимназия сыйныфлары ачылды, мәктәпкәчә белем бирү өчен кадрлар әзерләрү яңартылды.

